

تقویت تولید داخلی؛ کلیدواژه دولت برای صیانت از اشتغال پایدار

خدمات اقتصادی کشور نباید متوقف شود

رئیس جمهور در نشست و ویژه با تیم اقتصادی دولت در بانک مرکزی، آخرین وضعیت مدیریت پولی، ارزی و تأمین نیازهای حیاتی...
صفحه ۲

رصد بازار مسکن در آتش بس

بعد از جنگ ۴۰ روزه در شرایط شبه قفل شدگی معاملات، قیمت‌های اعلامی مسکن روند افزایشی به خود گرفته است...
صفحه ۳

صندوق‌های زعفرانی بورس رکورد زدند

در جریان معاملات صندوق‌های زعفران، ارزش معاملات این صندوق‌ها جهش چشمگیری را تجربه کرد و به ۲۸۸.۹ میلیارد تومان رسید...
صفحه ۴

دلیل کاهش قیمت طلا در بحبوحه بحران نفت و جنگ

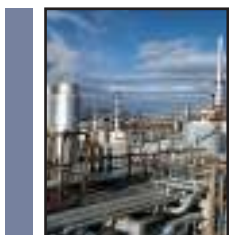
بازار طلا در حالی روزهای نزولی را پشت سر می‌گذارد که جنگ اخیر، معادلات سنتی این بازار را بر هم زده و سرمایه‌گذاران را به سمت...
صفحه ۸

طارمی
در کنار مسی
ورونالدو

میگوی
ایرانی در انتظار
نوسازی

صنعت
پتروشیمی در
مسیر بازسازی

تقویت تولید داخلی؛ کلیدواژه دولت برای صیانت از اشتغال پایدار

دکتر فرحناز نعمتی هولاسو - در شرایطی که پیامدهای جنگ، بخشی از بنگاه‌های اقتصادی را با کاهش ظرفیت، اختلال در زنجیره تأمین و فشارهای مالی روبه‌رو کرده، دولت تلاش کرده با مجموعه‌ای از حمایت‌های مالی و غیرمالی، از یک سو مانع توقف فعالیت واحدهای تولیدی شود و از سوی دیگر، جلوی تعدیل نیروی انسانی را بگیرد. در آستانه روز جهانی کارگر، این بسته حمایتی را می‌توان تلاشی برای آن دانست که هزینه بحران، مستقیماً بر دوش کارگران و اشتغال کشور نیفتد.

همزمان دو مسیر را دنبال می‌کند: از یک سو، ایجاد سازوکارهای حمایتی برای کارگرانی که در معرض آسیب قرار گرفته‌اند و از سوی دیگر، تقویت انگیزه بنگاه‌ها برای حفظ نیروی انسانی و پرهنر از تعدیل.

بسته حمایتی دولت برای بنگاه‌ها

سیاست‌های دولت در حمایت از کسب‌وکارها فقط به حوزه بیمه بیکاری و رفاه کارگران محدود نمانده است. در بخش اقتصادی نیز مجموعه‌ای از اقدامات برای کاهش فشار بر بنگاه‌ها در نظر گرفته شده که از اصلاح مقررات و کاهش موانع اداری تا تأمین سرمایه در گردش و بازسازی واحدهای آسیب‌دیده را دربر می‌گیرد.

در هفته‌های ابتدایی بحران، بخشی از رویه‌های گمرکی، بانکی، مالیاتی و اداری با هدف کاهش فشار بر فعالان اقتصادی اصلاح شدند تا بنگاه‌ها بتوانند در کوتاه‌ترین زمان ممکن از موانع فوری عبور کنند. ترخیص کالاهای دپو شده در گمرکات، حل بخشی از مشکلات بانکی و مالیاتی، تعویق برخی تعهدات و تمدید خودکار برخی مجوزها، از جمله اقداماتی بود که با هدف جلوگیری از اختلال گسترده‌تر در فعالیت واحدهای اقتصادی انجام شد.

همزمان، تأمین سرمایه در گردش برای بنگاه‌هایی که با وجود آسیبه‌ها همچنان امکان ادامه فعالیت دارند، در دستور کار قرار گرفت. منطق این اقدام روشن است: اگر واحد تولیدی نتواند مواد اولیه تهیه کند یا نقدینگی لازم برای پرداخت هزینه‌های جاری را در اختیار نداشته باشد، خیلی زود ناچار به کاهش تولید و در نهایت کاهش نیروی کار خواهد شد. بنابراین حمایت از سرمایه در گردش، در عمل به یکی از ابزارهای اصلی صیانت از اشتغال تبدیل شده است.

در کنار این حمایت‌ها، موضوع بازسازی واحدهایی که از نظر زیرساختی آسیب دیده‌اند نیز به‌طور جداگانه دنبال می‌شود؛ زیرا بازسازی بنگاه‌های خسارت‌دیده، نیازمند منابع، اختیارات و سازوکارهای متفاوت از حمایت‌های کوتاه‌مدت است. این تفکیک نشان می‌دهد دولت تلاش کرده میان «تثبیت فعالیت جاری بنگاه‌ها» و «حیاتی واحدهای آسیب‌دیده» تمایز قائل شود و برای هر کدام، مسیر مشخصی در نظر بگیرد.

سامانه «کات» و حمایت هدفمند از اشتغال

در میان ابزارهای طراحی شده، یکی از مهم‌ترین و مشخص‌ترین اقدامات دولت، پرداخت تسهیلات کوتاه‌مدت ویژه حفظ اشتغال از طریق «سامانه کات» است؛ سامانه‌ای که برای حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط و جلوگیری از تعدیل نیروی کار طراحی شده است.

بر اساس این سازوکار، بنگاه‌های اقتصادی دارای تا ۵۰ نیروی بیمه‌شده

می‌توانند به ازای هر کارگر، حدود ۴۴ میلیون تومان تسهیلات دریافت کنند. هدف از این تسهیلات آن است که بنگاه‌ها بتوانند در دوره فشار مالی، هزینه‌های جاری خود را جمل‌حقوق، بیمه و سرمایه در گردش را تأمین کنند و به جای تعدیل نیرو، مسیر حفظ اشتغال را در پیش بگیرند.

ویژگی مهم این طرح، سرعت در پرداخت و کاهش بوروکراسی است. در شرایطی که دریافت تسهیلات بانکی معمولاً با فرآیندهای طولانی و زمان‌بر همراه است، طراحی این سامانه بر آن استوار شده که مسیر دسترسی بنگاه‌ها به منابع کوتاه‌تر و ساده‌تر شود. در وضعیت‌هایی که بسیاری از کارگاه‌ها با شوک نقدینگی مواجه‌اند، همین سرعت می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در جلوگیری از تعطیلی یا کاهش ظرفیت ایفا کند.

در عین حال، این تسهیلات به‌صورت هدفمند و مشروط تعریف شده است. به این معنا که میزان حمایت و شرایط بازپرداخت، با وضعیت حفظ یا عدم حفظ نیروی کار پیوند خورده است. در پایان خرداد ۱۴۰۵، وضعیت هر کارگاه از نظر تعدیل یا عدم تعدیل نیرو بررسی می‌شود و نرخ نهایی بازپرداخت تسهیلات نیز بر همان اساس تعیین خواهد شد. اگر بنگاه همه نیروهای خود را حفظ کرده باشد، نرخ بازپرداخت کاهش پیدا می‌کند و اگر سطح اشتغال آن کاهش محسوس پیدا کند، هزینه مالی آن نیز بیشتر خواهد شد.

این مدل، در واقع یک سیاست حمایتی هوشمندانه به شمار می‌رود؛ چون به جای توزیع منابع بدون جهت‌گیری مشخص، حمایت مالی را مستقیماً با هدف حفظ اشتغال پیوند می‌زند. در چنین الگویی، بنگاه اقتصادی انگیزه بیشتری پیدا می‌کند که در تصمیم‌گیری درباره نیروی انسانی، راهکارهای دیگری غیر از تعدیل را در اولویت قرار دهد.

چرا بنگاه‌های کوچک و متوسط در اولویت‌اند؟

تمرکز این سیاست بر بنگاه‌های دو تا ۵۰ نفره، اتفاقی نیست؛ این بنگاه‌ها بخش مهمی از اشتغال کشور را در اختیار دارند، اما در برابر شوک‌های مالی و اختلال‌های بیرونی، آسیب‌پذیرتر از واحدهای بزرگ هستند. یک وقفه کوتاه در فروش، یک اختلال در تأمین مواد اولیه یا یک تأخیر در دسترسی به نقدینگی می‌تواند این واحدها را به‌سرعت به سمت توقف فعالیت یا تعدیل نیرو سوق دهد.

از همین رو، حمایت سریع و هدفمند از این بخش، در عمل می‌تواند از ریزش وسیع اشتغال جلوگیری کند. در واقع، اگر این بنگاه‌ها پیش از رسیدن حمایت‌ها دچار کاهش نیروی کار شوند، بازگرداندن اشتغال به سطح قبلی بسیار دشوارتر و پرهزینه‌تر خواهد بود. بنابراین، سرعت عمل در اینجا فقط یک مزیت اجرایی نیست، بلکه خود جوهره سیاست حمایتی است.

حمایت غیرمالی؛ حلقه مکمل حفظ تولید

در کنار حمایت‌های اعتباری و تسهیلاتی، بخش قابل توجهی از بسته دولت بر اقدامات غیرمالی استوار است؛ اقداماتی که گاه اثر آنها کمتر از منابع مالی نیست. تسهیل امور گمرکی، اصلاح برخی رویه‌های ارزی، کاهش فشار ناشی از تعهدات اداری، رسیدگی سریع‌تر به مشکلات مجوزی و ایجاد مسیرهای ارتباطی مستقیم برای ثبت مشکلات فعالان اقتصادی، از جمله اقداماتی است که به بنگاه‌ها کمک می‌کند بدون گرفتار شدن در پیچ‌وخم دیوان‌سالاری، فعالیت خود را ادامه دهند.

همچنین برای برخی از واحدها، تمدید خودکار مجوزها و کاهش اصطکاک‌های اداری می‌تواند همان نقشی را ایفا کند که در شرایط عادی از یک حمایت مالی انتظار می‌رود. در دوره بحران، گاهی آنچه تولیدکننده بیش از وام نیاز دارد، «زمان» و «امکان ادامه کار» است؛ و این دقیقاً همان نقطه‌ای است که حمایت غیرمالی دولت می‌تواند به تثبیت اشتغال کمک کند.

بخش خصوصی
در کنار مردم
مسئولیتی فراتر از
اقتصاد

یادداشت

مجتبی مراد حاصلی

حفظ پایداری اقتصادی در شرایط دشوار، یک ضرورت ملی است که تحقق آن بدون مشارکت جدی بخش خصوصی ممکن نخواهد بود.

در مقاطع حساس و سرنوشت‌ساز، آنچه بیش از هر عامل دیگری به پایداری جامعه کمک می‌کند، همدلی و همراهی میان بخش‌های مختلف کشور است. در چنین شرایطی، نقش بخش خصوصی تنها به فعالیت‌های اقتصادی محدود نمی‌شود، بلکه این بخش به عنوان یکی از ارکان مهم جامعه، وظیفه‌ای فراتر از تولید و تجارت در عهده دارد؛ وظیفه‌ای که به حفظ آرامش بازار، تداوم جریان تأمین کالا و حمایت از معیشت مردم گره خورده است. فعالان اقتصادی کشور در روزهای اخیر نشان داده‌اند که در بنگاه‌های حساس، خود را جدا از مردم نمی‌دانند. تولیدکنندگان، بازرگانان و کارآفرینان با وجود فشارها و محدودیت‌ها تلاش کرده‌اند چرخه تولید و توزیع متوقف نشود و نیازهای اساسی جامعه بسدود و وقفه تأمین گردد. این تلاش‌ها تنها در چارچوب منافع اقتصادی تعریف نمی‌شود، بلکه جلوه‌ای از مسئولیت اجتماعی و تعهد ملی فعالان بخش خصوصی نسبت به جامعه است.

اقتصاد در هر کشوری ستون مهمی از ثبات اجتماعی محسوب می‌شود. هنگامی که جریان تولید، توزیع و خدمات دچار اختلال شود، آثار آن تنها در بازار دیده نمی‌شود، بلکه مستقیماً بر زندگی روزمره مردم تأثیر می‌گذارد. از این رو حفظ پایداری اقتصادی در شرایط دشوار، یک ضرورت ملی است که تحقق آن بدون مشارکت جدی بخش خصوصی ممکن نخواهد بود.

فعالان اقتصادی با درک این مسئولیت، در روزهای اخیر تلاش کرده‌اند با حفظ روند تولید، استمرار فعالیت واحدهای صنعتی و تجاری و تقویت شبکه توزیع، از بروز نگرانی در بازار جلوگیری کنند. بسیاری از تولیدکنندگان با وجود مشکلات موجود، خطوط تولید خود را فعال نگه داشته‌اند تا نیازهای جامعه به کالاهای اساسی و مورد نیاز مردم بدون وقفه تأمین شود.

در کنار این اقدامات اقتصادی، مسئولیت اجتماعی فعالان بخش خصوصی نیز بیش از گذشته نمود یافته است. در بسیاری از موارد، کارآفرینان و فعالان اقتصادی با همکاری نهادهای مختلف تلاش کرده‌اند در روزهای حمایتی و امدادی نیز نقش آفرین باشند و در کنار مردم قرار بگیرند. این روحیه همدلی نشان می‌دهد که بخش خصوصی تنها به سود اقتصادی نمی‌اندیشد، بلکه خود را در قبال جامعه مسئول می‌داند.

حفظ آرامش بازار نیز یکی از مهم‌ترین وظایفی است که در چنین شرایطی بر دوش فعالان اقتصادی قرار دارد. بازار زمانی می‌تواند به شکل طبیعی به فعالیت خود ادامه دهد که فضای اطمینان و اعتماد در آن حاکم باشد. هرگونه اختلال در عرضه کالا، افزایش غیرمنطقی قیمت‌ها یا ایجاد نگرانی در میان مردم می‌تواند آثار منفی گسترده‌ای به همراه داشته باشد. از این رو بسیاری از کارآفرینان با رویکردی مسئولانه تلاش کرده‌اند ثبات بازار حفظ شود و نیازهای مردم به شکل منطقی و منظم تأمین گردد.

در این میسان، همکاری و هم‌افزایی میسان دولت و بخش خصوصی نیز اهمیت ویژه‌ای دارد. تجربه نشان داده است هر زمان این دو بخش در کنار یکدیگر و با هدفی مشترک حرکت کرده‌اند، کشور توانسته است از شرایط دشوار عبور کند. بخش خصوصی با تکیه بر ظرفیت‌های تولیدی، تجاری و مدیریتی خود می‌تواند نقش مهمی در تقویت تاب‌آوری اقتصادی کشور ایفا کند و در کنار دستگاه‌های اجرایی، مسیر عبور از چالش‌ها را هموار سازد.

اتاق‌های بازرگانی نیز به عنوان نمایندگان بخش خصوصی، وظیفه دارند در چنین شرایطی نقش فعال‌تری در هماهنگی میان فعالان اقتصادی ایفا کنند. ایجاد ارتباط مؤثر میان تولیدکنندگان، بازرگانان و دستگاه‌های اجرایی، طرح مسائل و مشکلات فعالان اقتصادی و تلاش برای رفع موانع تولید و تجارت، از جمله اقداماتی است که می‌تواند به حفظ پایداری اقتصادی کشور کمک کند.

در آستان زنجاری نیز جامعه فعالان اقتصادی با همین نگاه مسئولانه تلاش می‌کند در کنار مردم و مسئولان، برای حفظ ثبات اقتصادی و کمک به عبور از شرایط دشوار نقش آفرینی کند. باور ما این است که اقتصاد زمانی می‌تواند مسیر رشد و پایداری را طی کند که میان مردم، دولت و بخش خصوصی اعتماد و همکاری وجود داشته باشد.

تقویت زیرساخت ارتباطی و برقراری اینترنت پایدار در منطقه نواوری ایران

منطقه بین‌المللی نوآوری ایران اعلام کرد که در راستای حمایت مؤثر از کسب‌وکارهای فعال در این منطقه و پس از چالش‌های ارتباطی ناشی از جنگ ۱۲ روزه و جنگ تحمیلی سوم، اینترنت پایدار برای مدیران عامل شرکت‌های مستقر در پارک فناوری پردیس برقرار شده و همچنین بر اساس نیاز و با معرفی رسمی مدیر هر شرکت، امکان دسترسی کارکنان نیز فراهم می‌شود. این اقدام حمایتی منطقه بین‌المللی نوآوری ایران و پارک فناوری پردیس از شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری مستقر، با هدف حفظ پویایی فعالیت‌های نوآورانه در شرایط دشوار ارتباطی پس از جنگ ۱۲ روزه و جنگ تحمیلی سوم و با هماهنگی شورای عالی فضای مجازی و وزارت ارتباطات انجام گرفته است. بنا به اعلام منطقه نوآوری ایران، بر اساس این طرح، کارکنان شرکت‌ها نیز با معرفی مدیرعامل و طی مراحل اداری از جمله نام‌نگاری رسمی با اداره کل نظارت و ارزیابی پارک فناوری پردیس، می‌توانند به این بستر ارتباطی پایدار متصل شوند. هماهنگی‌ها و مکاتبات اجرایی این طرح در سطح کل آیی پارک انجام شده و در حال تکمیل مراحل اجرایی برای پوشش کامل شرکت‌ها است. به گفته مسئولان پارک، این اقدام نهمین باعث تسهیل ارتباطات شرکت‌های فناوری خواهد شد؛ بلکه گامی در جهت پشتیبانی از تداوم فعالیت‌های فناورانه در شرایط بحرانی نیز به شمار می‌رود.

زودتر با خبر شوید...

www.mozayedemonaghese.com

واحد پشتیبانی و سایت ۰۲۱-۴۹۱۰۵۴۲۵

